

linkerpagina

Impressie van de Arena Toren in Amsterdam Zuidoost door Wiel Arets Architects & Associates is te zien op de tentoonstelling 'Wat heet hoog' in Arcam.

links Het opgeknapte schoolplein aan de Krabbendijkestraat in Pendrecht is de favoriete Rotterdamse groeibriljant van het publiek.

onder 'Een plein voor iedereen' van ING Vastgoed met Soeters Van Eldonk Ponec Architecten en Buro Lubbers landschapsarchitectuur.

n',
n alleen maar met de
dam aan de slag te
ge van burgemeester
t idee van de groei-
nemingen en instel-
tieven te ontplooiën
in de buurt, om, zoals
et formuleerde, de
e geven dat ze

geving. Dat gevoel is
geraakt. Tot verras-
uur kwamen er meer
s binnen, variërend
en schoolplein, het
adspark tot het bou-
frican Queens' op
ld om in te spelen op
iplines in deze multi-

arin onder anderen
enbureau MVRDV en
rd bewoonster van
n projecten, waaruit
vervolgens een keuze
o de projecten kon op
oor de stad rijdende
alf februari bekend
r deelde de jury in de
s mee welke projec-
riet had uitverkoren.
ars behoorde onder
rganisatie Welcome
voor de inrichting
ijkheid Hoogvliet,
Engelse bureau Fas-
) is bijgedragen. De
an de grootscheepse
naoorlogse nieuw-
n Pernis. Opknappen
enruimte bleek hoe
de Rotterdammers
erbetering van de bui-
een nieuwe inrich-
atendrecht, de aanleg
nderloo in Delfshaven,
een schoolplein aan
endrecht als publieks-

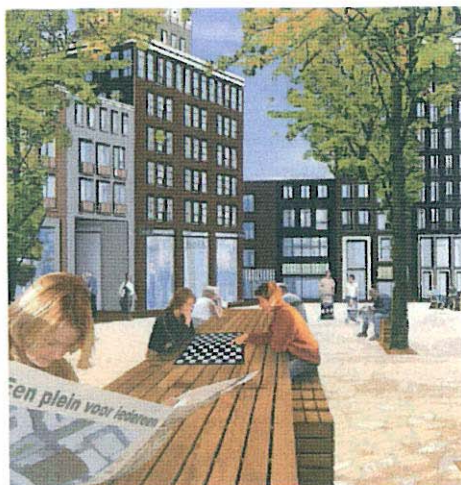
macher bleef na de

bekendmaking van de winnende projecten met lege handen zitten. Voor de manifestatie Stad op Straat had zij een destijds veel geroemd ontwerp gemaakt voor een badhuis in het Nieuwe Westen. Haar project haalde wel de eerste selectie, maar drong niet door tot de groep van acht winnaars. Wellicht krijgt het badhuis nog een vervolg in een volgende ronde. Het college heeft 25 miljoen euro ter beschikking om de winnende plannen werkelijkheid te laten worden.

Ben Maandag

Een plein voor iedereen

Open ruimtes die zijn ontstaan door oorlogsgeweld willen maar geen pleinen worden. Het blijven onlogische leegtes in de stad, wat de gedachte doet opkomen ze maar weer vol te bouwen. Plein 1944 in Nijmegen, ontstaan door een vergissingsbombardeement, is een dergelijke plek die prominent is gelegen. Jaren tevergeefs sleutelen aan deze ruimte heeft geresulteerd in een verdiepte bak die hooguit geschikt lijkt als ijsbaan. Het winkelende publiek mijdt het plein, zeker nu met het plan Mariënborg en museum Valkhof nieuwe voetgangerscircuits zijn ontstaan aan de oostkant van de binnenstad. Plein 1944 moet van de gemeentelijke plannenmakers in plaats van een obstakel een schakel worden die het kwijnende westelijke deel weer aansluiting geeft. De verantwoordelijke wethouder Paul Depla kiest daarbij nadrukkelijk voor een gemengde planvorming waarin deskundi-

gen en het publiek om beurt aan het woord komen. De vraag om wel of niet te bebouwen zat ingebakken in een ontwikkel/ontwerpcompetitie voor vier combinaties die zijn uitgenodigd om elk twee plannen in te dienen, één met de vooroorlogse situatie als inspiratie en één met de naoorlogse. Een jury onder leiding van Jo Coenen moest daaruit de twee beste kiezen die vervolgens zouden worden voorgelegd aan de Nijmeegse bevolking. De jury onttrok zich enigszins aan deze 'lastige en verplichte keuze' door een duidelijke favoriet aan te wijzen, het plan *Bastion* (vooroorlogs) van AM Ontwikkeling met Joan Busquets + BAU IMteam. Meeste indruk op de jury maakte de grondige stedenbouwkundige analyse. De aanbevolen naoorlogse variant, *Dansende Terrassen* van Volker Wesels Vastgoed/Blauwhoed met Kuiper Compagnons kreeg daarmee het karakter van een tweede prijs. Burgemeester en wethouders (B en W) vervingen dit plan mede op advies van een toetsingscommissie door het in hun ogen verwante en financieel wél sluitende *Een Plein voor Iedereen* van ING Vastgoed met Soeters Van Eldonk Ponec Architecten en Buro Lubbers landschapsarchitectuur. Deze combinatie was in Nijmegen eerder succesvol met het plan Mariënborg.

Busquets bebouwt het plein met een gelaagde Mall met woningen erboven, die door een verzonken Plaza of 'Crypte' is verbonden met een nieuw plein aan de noordkant ter plaatse van het Scheidemakershof. Een bijzonder herdenkingsgebouw moet hier de herinnering aan het bombardeement levend houden. Ontwerper Jos van Eldonk van Soeters c.s. zet aan de westkant een kopgebouw dat de scheiding vormt tussen een busstation en een verkleind plein aan de oostkant. De ijsbaan maakt plaats voor een ander jaren '50 symbool, de huiskamer, waarvan de bleke wederopbouwgevels door middel van een transparante keimlaag in een warme gloed zullen worden gezet. Dan toch liever het Bastion? Nee. Hoe knap en doordacht ook, een plein volbouwen dat al een monument is en de potentie heeft een levendig plein te worden, kan niet de oplossing zijn. De Nijmegenaren kozen februari 2004 massaal voor het plan van ING/Soeters. B en W zullen dit plan eind april voorleggen aan de gemeenteraad. Maar die heeft na dit quasi-referendum nog weinig keuze.

Ton Verstegen